

O scrisoare pierduta

Comedia este o specie a genului dramatic care satirizeaza intamplari, aspecte sociale, moravuri prin intermediul personajelor ridicole, intr-e care se nasc conflicte puternice. Principalul mijloc artistic este comicul, modalitatile de construire ale lui fiind diverse: comic de situatii, de caracter, de limbaj, de moravuri, de intentie, de nume.

"O scrisoare pierduta" de I.L. Caragiale este o comedie care intruneste atat caracteristicile unei creatii dramatice, cat si pe cele ale speciei. Astfel, ca orice opera dramatica, a fost scrisa cu scopul de a fi reprezentata pe scena si este structurata, in patru acte si mai multe scene; apar indicatiile scenice cu referiri la decor si jocul actorilor, principalele moduri de expunere sunt dialogul si monologul. Apartinand ca specie comediei, ca mijloace artistice, subiectul este construit prin comicul de situatii in care sunt puse personajele, conturate, la randul lor prin comicul de moravuri, de caracter, de limbaj si de nume.

"O scrisoare pierduta" este o comedie de moravuri politice, ilustrand dorinta de parvenire a burgheziei in timpul campaniei electorale pentru alegerea deputatilor.

O alta trasatura a comediei este si prezenta conflictului dramatic intr-e reprezentanti opozitiei- Catavencu si grupul de intelectuali independenti membrii partidului de guvernament- Stefan Tipatescu, Zaharia si Zoe Trahanache, Farfuridi.

Actiunea este limitata in timp si spatiu, locul este capitala unui judet de munte, intamplarile fiind plasate la sfarsitul secolului al XIX-lea, in timpul alegerilor parlamentare. Actiunea poate fi rezumata pe momentele subiectului.

Expozitiunea il prezinta pe Ghita Pristanda, politaiul orasului, care ii raporteaza servil lui Tipatescu prefectul judetului, indeplinirea misiunii pe care o avusese noaptea trecuta. El aflase ca Nae Catavencu este in posesia unui document important, care poate face posibila alegerea sa ca deputat.

Intriga se consuma inainte de inceperea actiunii si este determinata de pierderea unei scrisori de amor a prefectului catre Zoe, sotia lui Trahanache seful filialei partidului din judet. Nae Catavencu, avocat in opozitie si directorul ziarului "Racnetul Carpatilor", il santajeaza pe prefect.

Desfasurarea actiunii cuprinde evenimentele referitoare la amenintarile lui Catavencu, la perchezitionarea si arestarea abuziva a lui Catavencu din ordinul prefectului, la incercarile acestuia de a-i oferi functii. Zoe ii va promite lui Catavencu sprijinul pentru candidatura, de frica sa nu fie compromisa prin publicarea scrisorii. Punctul culminant se declanseaza odata cu venirea de la centru a dispozitiei sa fie trecut pe lista candidatilor Agamemnini Dandanache. In timpul incaierarii ce se naste la adunarea electorala cand Trahanache anunta numele lui Dandanache, Catavencu pierde palaria, in captuseala careia era scrisoarea. In final soseste Dandanache care va fi ales, Catavencu conduce manifestatia in cinstea lui, toata lumea se impaca.

Fiind o comedie, exista o varietate de mijloace de realizare a comicului. Exista un comic de situatii - pierderea si gasirea scrisorii, de limbaj provocat de pronuntarea gresita a neologismelor "famelie", etc. Comic de intentie, autorul isi priveste cu ironie si umor personajele ridicole.

Comicul de moravuri rezulta din relatiile dintre personaje, cum ar fi triumphiul conjugal Zoe-Trahanache- Tipatescu. Comicul de caracter creeaza tipuri de personaje ridicole: Pristanda- tipul slugarnicului, Catavencu- tipul demagogului; Farfuridi- tipul prostului, Cetateanul turmentat- alegatorul ametit. Comicul de nume ilustreaza principalele trasaturi: Pristanda sugereaza caracterul servil fata de sefi deoarece "pristanda" este un joc popular; Catavencu vine de la "cata" care inseamna palavragioaica sau "cataveica" haina cu doua fete, de unde reiese demagogia si ipocrizia personajului.

"O scrisoare pierduta" apartine genului dramatic, specia comedie, deoarece autorul satirizeaza intamplarile, aspectele sociale, defectele, prin intermediul personajelor ridicole, starnind rasul cu scopul de a le indrepta. Principalele moduri de expunere sunt dialogul si monologul, iar caracterizarea personajelor se face indirect, prin vorbe, fapte ori direct de catre alte personaje.